

NESLUŽBENI PRIJEPIS IZVORNOG TEKSTA

Zakon o arbitraži

Objavljen 11. listopada 2001.

Objavljen u: NN 88/2001

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama.
Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-arbitrazi/

Sadržaj

Dio prvi - OPĆE ODREDBE	4
Područje primjene	4
Definicije i pravila tumačenja	4
Dio drugi - ARBITRAŽA U REPUBLICI HRVATSKOJ	5
Glava prva - OPĆE ODREDBE	5
Arbitrabilnost	5
Dostava pisanih priopćenja	5
Gubitak prava na prigovor	6
Glava druga - UGOVOR O ARBITRAŽI	6
Ugovor o arbitraži - pojam, oblik i mjerodavno pravo	6
Sposobnost stranaka	7
Punomoć za zaključenje ugovora o arbitraži	7
Glava treća - ARBITRAŽNI SUD	7
Broj arbitara	7
Imenovanje arbitara	7
Prava i obveze arbitara	8
Izuzeće arbitara	9
Neobavljanje dužnosti arbitra	9
Imenovanje zamjenika arbitra	10
Nadležnost arbitražnog suda	10
Privremene mjere u arbitražnom postupku	10
Glava četvrta - ARBITRAŽNI POSTUPAK	11
Ravnopravnost stranaka u postupku	11
Pravila postupka	11
Mjesto arbitraže	11
Početak arbitražnog postupka	11
Jezik	12
Tužba i odgovor na tužbu	12
Usmeni i pismeni postupak	12
Propuštanje stranaka	13
Svjedoci	13
Vještaci	13
Glava peta - PRAVORIJEK I ZAVRŠETAK POSTUPKA	14
Mjerodavno pravo	14
Odlučivanje u vijeću	14
Nagodba	14
Pravorijek	15
Pravna snaga pravorijeka	15
Okončanje postupka	15
Dopunski pravorijek	16
Ispravak i tumačenje pravorijeka	16

Odluka o troškovima	16
Glava šesta – PRAVNA SREDSTVA PROTIV PRAVORIJEKA	17
Tužba za poništaj pravorijeka	17
Arbitražni postupak nakon poništaja pravorijeka	18
Dio treći - PRIZNANJE I OVRHA PRAVORIJEKA	18
Državna pripadnost pravorijeka	18
Ovrha domaćeg pravorijeka	18
Priznanje i ovrha stranog pravorijeka	19
Dio četvrti - SUDSKI POSTUPAK	19
Glava prva - OPĆE ODREDBE	19
Sudska intervencija	19
Ugovor o arbitraži i tužba sudu o biti spora u istom sporu	19
Nadležnost suda	20
Sudske privremene mjere osiguranja tražbine	20
Pravna pomoć suda u izvođenju dokaza	20
Ovjera i polaganje pravorijeka	20
Glava druga - POSTUPAK PRIZNANJA I OVRHE PRAVORIJEKA	21
Prilozi uz prijedlog za priznanje i ovrhu	21
Prekid postupka priznanja ili ovrhe stranog pravorijeka	21
Odlučivanje o priznanju i ovrsi pravorijeka	21
Dio peti - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	22
Prestanak važenja zakona	22
Stupanje zakona na snagu	22

ZAKON O ARBITRAŽI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje:

- 1) domaća arbitraža,
- 2) priznanje i ovrha arbitražnih pravorijeka,
- 3) nadležnost i postupanje sudova u vezi s arbitražom iz točke 1. ovoga članka te u drugim slučajevima predviđenim ovim Zakonom.

Definicije i pravila tumačenja

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona:

- 1) »arbitraža« (izbrano suđenje) je suđenje pred arbitražnim sudom bez obzira organizira li ga ili njegovo djelovanje osigurava arbitražna ustanova ili ne,
- 2) »domaća arbitraža« je arbitraža čije je mjesto na području Republike Hrvatske,
- 3) »arbitražni sud« (izbrani sud) je nedržavni sud koji svoje ovlaštenje za suđenje crpi iz sporazuma stranaka,
- 4) »arbitražna ustanova« je pravna osoba ili tijelo pravne osobe koje organizira i osigurava djelovanje arbitražnih sudova,
- 5) »arbitar« (izbrani sudac) je arbitar pojedinac ili član odnosno predsjednik vijeća arbitražnog suda,
- 6) »spor bez međunarodnog obilježja« je spor u kome su stranke fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, odnosno pravne osobe koje su osnovane po pravu Republike Hrvatske, osim ako spor ispunjava uvjete iz točke 7. ovoga stavka,
- 7) »spor s međunarodnim obilježjem« je spor u kojem je barem jedna od stranaka fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u inozemstvu odnosno pravna osoba koja je osnovana po stranom pravu,
- 8) »pravorijek« je odluka arbitražnog suda o biti spora,
- 9) »konačni pravorijek« je odluka kojom je odlučeno o osnovi i visini pojedinog zahtjeva,
- 10) »sud« je tijelo državne sudbene vlasti,
- 11) »posrednik (izmiritelj)« je osoba koja na temelju pisanog sporazuma stranaka provodi posebni postupak mirenja.

(2) Kada ovaj Zakon upućuje na sporazum stranaka ili na mogućnost njihovog sporazuma o nekom pitanju, ili kad na bilo koji način upućuje na sporazum stra-

naka, takav sporazum obuhvaća i sva pravila o arbitraži koja se u sporazumu navode ili na koja se u sporazumu upućuje.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na tužbu vrijede i za protutužbu, a one koje se odnose na odgovor na tužbu vrijede i za odgovor na protutužbu, osim odredaba ovoga Zakona o propuštanju stranaka (članak 24. stavak 1.) i o povlačenju tužbe (članak 32. stavak 1. točka 1.).

DIO DRUGI - ARBITRAŽA U REPUBLICI HRVATSKOJ

GLAVA PRVA - OPĆE ODREDBE

Arbitrabilnost

Članak 3.

(1) Stranke mogu ugovoriti domaću arbitražu za rješavanje sporova o pravima kojima mogu slobodno raspolagati.

(2) U sporovima s međunarodnim obilježjem stranke mogu ugovoriti i arbitražu čije je mjesto izvan područja Republike Hrvatske, osim ako je posebnim zakonom propisano da takav spor može rješavati samo sud u Republici Hrvatskoj.

(3) Stranke se mogu sporazumjeti o tome da sporove iz stavka 1. ovoga članka iznesu pred arbitražni sud bez obzira na to organizira li njegovo djelovanje arbitražna ustanova ili ne.

Dostava pisanih priopćenja

Članak 4.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, smatrat će se da su pisana priopćenja dostavljena onoga dana kada budu predana na poštansku adresu adresatu ili osobi ovlaštenoj za primanje pisanih priopćenja.

(2) Poštanska adresa je adresa na kojoj adresat redovito prima poštu. Ako adresat nije izričito odredio drugu adresu ili to ne proizlazi iz okolnosti slučaja, poštanska adresa bit će adresa sjedišta ili podružnice adresata, njegovoga uobičajenog boravišta ili adresa navedena u glavnom ugovoru ili u ugovoru o arbitraži.

(3) Ako nijedno od mjesta navedenih u stavku 2. ovoga članka nije poznato, smatrat će se da su pisana priopćenja dostavljena onoga dana kada bude pokušana njihova predaja na posljednju poznatu poštansku adresu, pod uvjetom da su bila uredno otpremljena preporučenim pismom uz povratnicu ili na drugi način kojim se može potvrditi da je predaja bila pokušana.

(4) Smatrat će se da je predaja izvršena i ako adresat kome se dostava obavlja na način opisan u ovome članku odbije primiti pisano priopćenje.

(5) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se na priopćenja koja se dostavljaju u postupku pred sudom.

*Gubitak prava na prigovor***Članak 5.**

Stranka koja zna ili je morala znati da neka odredba ovoga Zakona od čije primjene stranke mogu odustati ili da neki uvjet koji proizlazi iz ugovora o arbitraži nije poštovan pa unatoč tome nastavi sudjelovati u arbitraži, a da bez odgode ne prigovori tom nepoštivanju, ili ako ne prigovori u roku koji je za to određen, gubi pravo da se poziva na to nepoštivanje.

GLAVA DRUGA - UGOVOR O ARBITRAŽI*Ugovor o arbitraži - pojam, oblik i mjerodavno pravo***Članak 6.**

(1) Ugovor o arbitraži je ugovor kojim stranke podvrgavaju arbitraži sve ili određene sporove koji su među njima nastali ili bi mogli nastati iz određenog pravnog odnosa, ugovornog ili izvan-ugovornog. Taj se ugovor može sklopiti u obliku arbitražne klauzule u nekom ugovoru ili u obliku posebnog ugovora.

(2) Ugovor o arbitraži je valjan ako je sklopljen u pisanom obliku. Ugovor je sklopljen u pisanom obliku ako je unesen u isprave koje su stranke potpisale ili ako je sklopljen razmjenom pisama, teleksa, telefaksa, brzojava ili drugih sredstava telekomuniciranja koja omogućavaju pisani dokaz o ugovoru, bez obzira jesu li ih stranke potpisale.

(3) Smatra se da je ugovor o arbitraži u pisanom obliku zaključen:

1) ako je jedna od strana uputila drugoj strani ili ako je neka treća osoba uputila objema stranama pisanu ponudu za zaključenje ugovora o arbitraži a protiv te ponude nije pravodobno izjavljen prigovor, što se prema običajima u prometu može smatrati prihvatom ponude,

2) ako nakon usmeno zaključenog ugovora o arbitraži jedna od ugovornih strana uputi drugoj pisanu obavijest u kojoj se poziva na prethodno zaključeni usmeni ugovor a druga strana pravodobno ne prigovori sadržaju primljene obavijesti, što se prema običajima u prometu može smatrati suglasnošću sa sadržajem primljene obavijesti.

(4) Upućivanje u glavnom ugovoru na ispravu (opće uvjete za sklapanje pravnog posla, tekst drugog ugovora i slično) koja sadrži arbitražnu klauzulu predstavlja ugovor o arbitraži ako je upućivanje takvo da je ta klauzula sastavni dio toga ugovora.

(5) Ugovor o arbitraži je valjan i ako se u teretnici izričito poziva na arbitražnu klauzulu u brodarskom ugovoru (*charter partiji*).

(6) Ako je spor nastao ili bi mogao nastati iz potrošačkog ugovora, iznimno od odredaba stavka 1. - 5. ovoga članka, ugovor o arbitraži mora biti napisan u posebnoj ispravi koju su potpisale obje stranke. U toj ispravi, osim ako je sastavljena kod javnog bilježnika, ne smije biti drugih utanačenja osim onih koja se odnose na arbitražni postupak.

(7) Za materijalnopравnu valjanost ugovora o arbitraži mjerodavno je pravo koje su stranke izabrale. Ako stranke nisu izabrale mjerodavno pravo, mjerodavno će biti pravo koje je mjerodavno za bit spora ili pravo Republike Hrvatske.

(8) Smatra se da je ugovor o arbitraži valjan i ako tužitelj podnese tužbu arbitražnom sudu, a tuženik ne prigovori nadležnosti arbitražnog suda najkasnije u odgovoru na tužbu u kome se upustio u raspravljanje o biti spora.

Sposobnost stranaka

Članak 7.

(1) Sposobnost fizičkih, pravnih i drugih osoba da zaključe ugovor o arbitraži i da budu stranke u sporu pred arbitražnim sudom ocjenjuje se prema pravu koje je za njih mjerodavno.

(2) Državljanima Republike Hrvatske i pravne osobe hrvatskoga prava, uključujući i Republiku Hrvatsku te jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, mogu zaključiti ugovor o arbitraži i biti stranke u sporu pred arbitražnim sudom.

Punomoć za zaključenje ugovora o arbitraži

Članak 8.

Ako je za valjanost punomoći mjerodavno pravo Republike Hrvatske, ovlaštenje za zaključenje glavnog ugovora obuhvaća i ovlaštenje za sklapanje ugovora o arbitraži.

GLAVA TREĆA - ARBITRAŽNI SUD

Broj arbitara

Članak 9.

Ako sporazumom stranaka nije određen broj arbitara, imenovat će se tri arbitra.

Imenovanje arbitara

Članak 10.

(1) Nikoga se ne može spriječiti da zbog svoga državljanstva bude arbitar osim ako su se stranke o tome drukčije sporazumjele.

(2) Suci sudova Republike Hrvatske mogu biti izabrani samo za predsjednika arbitražnog vijeća ili za arbitra pojedinca.

(3) Stranke se mogu sporazumjeti o postupku imenovanja arbitara pod uvjetom da poštuju odredbe stavka 4. i 5. ovoga članka.

(4) Ako nema takvog sporazuma stranaka,

1) kad arbitražu provode tri arbitra, svaka stranka imenovat će jednoga, a dva tako imenovana arbitra imenovat će trećega, koji će biti predsjednik arbitražnog vijeća. Ako jedna stranka ne imenuje arbitra i o tome ne obavijesti drugu stranku u roku od 30 dana nakon što primi obavijest o imenovanju arbitra i poziv da imenuje arbitra, ili ako se dva arbitra ne sporazumiju u pogledu trećega u roku od 30 dana od imenovanja posljednjega od njih dvojice, imeno-

- vanje će na zahtjev stranke obaviti ovlaštenik za imenovanje predviđen u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona,
- 2) kad arbitražu provodi arbitar pojedinac, ako se stranke ne sporazume o tome tko će to biti, arbitra pojedinca imenovat će na zahtjev stranke ovlaštenik za imenovanje predviđen u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona.
- (5) Ako u tijeku postupka imenovanja o kome su se stranke sporazumjele
- 1) jedna od stranaka ne postupi u skladu s dogovorenim pravilima, ili
- 2) stranke ili arbitri ne uspiju postići sporazum u skladu s pravilima tog postupka, ili
- 3) treća osoba, uključujući i neku ustanovu, ne obavi djelatnost koja joj je povjerena u skladu s pravilima tog postupka, svaka stranka može zahtijevati od ovlaštenika za imenovanje predviđenog u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona da poduzme potrebne mjere, osim ako sporazumom o postupku imenovanja nije predviđen neki drugi način na koji će se imenovanje osigurati.
- (6) Ovlaštenik za imenovanje predviđen u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona vodit će prilikom imenovanja računa o kvalifikacijama koje se od arbitara traže na temelju sporazuma stranaka te o svemu što bi trebalo osigurati imenovanje nezavisnog i nepristranog arbitra, a u sporu s međunarodnim obilježjem i o tome da je poželjno da za arbitra pojedinca ili predsjednika arbitražnog vijeća bude imenovana osoba koja ima drugo državljanstvo negoli stranke u sporu.
- (7) Protiv odluke o pitanju koje je prema odredbama stavka 3. ili 4. ovoga članka povjereno ovlašteniku za imenovanje predviđenom u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona žalba nije dopuštena.

Prava i obveze arbitara

Članak 11.

- (1) Izjavu o prihvatanju dužnosti arbitar mora dati pismeno, što može obaviti i tako da potpiše ugovor stranaka o arbitraži.
- (2) Arbitar je dužan arbitražu voditi primjerenom brzinom i pravodobno poduzimati radnje u postupku te se brinuti da se izbjegne svako odugovlačenje postupka.
- (3) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, one mogu sporazumno opozvati i arbitra koji propušta ili odugovlači ispunjavanje svojih dužnosti.
- (4) Arbitar ima pravo na naknadu troškova i na nagradu za obavljeni rad osim ako se tih prava izričito pismeno odrekao. Stranke mu solidarno odgovaraju za isplatu navedene naknade troškova i nagrade.
- (5) Ako arbitar odredi visinu naknade svojih troškova i nagrade, njegova odluka ne obvezuje stranke ako je ne prihvate. Ako stranke ne prihvate tu odluku, o naknadi troškova i o nagradi odlučit će, na prijedlog arbitra ili stranke, ovlaštenik predviđen u članku 43. stavku 3. ovoga Zakona. Odluka ovlaštenika je ovršna isprava protiv stranaka iz spora pred arbitražnim sudom.

*Izuzeće arbitara***Članak 12.**

(1) Osoba kojoj se netko obrati radi imenovanja za arbitra dužna je iznijeti sve okolnosti koje bi mogle dati povoda za osnovanu sumnju u njezinu nezavisnost ili nepristranost. Nakon imenovanja i u tijeku postupka arbitar je dužan bez odlaganja iznijeti strankama takve okolnosti osim ako ih je o njima već ranije obavijestio.

(2) Izuzeće arbitra može se tražiti ako postoje okolnosti koje daju povoda za opravdanu sumnju u njegovu nezavisnost ili nepristranost ili ako arbitar nema potrebnih kvalifikacija o kojima su se stranke sporazumjele te ako ne ispunjava svoje obveze iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Stranka može tražiti izuzeće arbitra koga je imenovala ili u čijem je imenovanju sudjelovala samo ako je razlog za izuzeće nastao ili je stranka za njega saznala tek nakon što je arbitar imenovan.

(4) Stranke se mogu sporazumjeti o postupku za izuzeće, ali ne mogu isključiti primjenu odredaba stavka 7. ovoga članka.

(5) Ako takvog sporazuma nema, stranka koja namjerava tražiti izuzeće dužna je u roku od 15 dana pošto je saznala za imenovanje arbitra ili pošto je saznala za neku okolnost iz stavka 2. ovoga članka podnijeti arbitražnom sudu pisani zahtjev za izuzeće uz navođenje razloga zbog kojih ga traži.

(6) Ako se arbitar čije se izuzeće traži ne povuče ili se druga stranka ne složi s traženjem za njegovo izuzeće, odluku o izuzeću donijet će bez odgode arbitražni sud u sastavu u kome sudjeluje i arbitar čije se izuzeće traži.

(7) Ako sa zahtjevom za izuzeće u postupku iz stavka 4. ovoga članka, odnosno u postupku iz stavka 6. ovoga članka ne uspije, stranka koja je tražila izuzeće može, u roku od 30 dana nakon što joj bude dostavljena odluka kojom se izuzeće odbija, odnosno ako arbitražni sud ne odluči o zahtjevu za izuzeće, u roku od 30 dana od postavljanja zahtjeva za izuzeće, u daljnjem roku od 30 dana od isteka toga roka zatražiti od ovlaštenika za imenovanje iz članka 43. stavka 3. ovoga Zakona da donese odluku o izuzeću. Dok se o tom zahtjevu ne odluči, arbitražni sud može, u sastavu u kome sudjeluje i arbitar čije se izuzeće traži, nastaviti postupak i donijeti pravorijek.

*Neobavljanje dužnosti arbitra***Članak 13.**

(1) Ako arbitar zbog pravnih ili stvarnih razloga ne može obavljati svoju dužnost, njegov mandat prestaje ako se povuče sa te dužnosti ili ako se stranke sporazumiju o njenom prestanku. Inače, ako se stranke ne suglase o bilo kojem od tih razloga, svaka stranka može zatražiti od ovlaštenika iz članka 43. stavka 3. ovoga Zakona da donese odluku o prestanku mandata arbitra.

(2) Ako se na temelju odredaba ovoga članka ili članka 12. stavka 6. ovoga Zakona arbitar povuče sa svoje dužnosti ili se stranke slože o prestanku njegova mandata, to ne znači da se time priznaje osnovanost bilo kojeg od razloga navedenih u ovom članku ili u članku 12. stavku 2. ovoga Zakona.

*Imenovanje zamjenika arbitra***Članak 14.**

Ako mandat arbitra prestane na temelju odredaba članka 12. ili 13. ovoga Zakona ili zbog njegovog povlačenja s dužnosti zbog bilo kojeg drugog razloga, ili zbog opoziva njegovog mandata na temelju sporazuma stranaka, ili u bilo kojem drugom slučaju prestanka njegovog mandata, imenovat će se zamjenik arbitra u skladu s pravilima koja se primjenjuju na imenovanje arbitra koga se zamjenjuje.

*Nadležnost arbitražnog suda***Članak 15.**

(1) Arbitražni sud može odlučivati o svojoj nadležnosti, uključujući i odlučivanje o svakom prigovoru o postojanju ili valjanosti ugovora o arbitraži. U tu će se svrhu arbitražna klauzula koja je sastavni dio nekog ugovora smatrati kao sporazum nezavisan od ostalih odredaba tog ugovora. Odluka arbitražnog suda o tome da je taj ugovor ništav sama po sebi ne znači da ni arbitražna klauzula nije valjana.

(2) Prigovor da arbitražni sud nije nadležan tuženik mora podnijeti najkasnije kad i odgovor na tužbu u kome se upustio u raspravljanje o biti spora. Okolnost što je stranka imenovala arbitra ili što je sudjelovala u imenovanju arbitra ne lišava je prava na podnošenje takvog prigovora. Prigovor da arbitražni sud prekoračuje granice svojih ovlaštenja mora se podnijeti čim predmet za koji se tvrdi da prelazi djelokrug njegovih ovlaštenja bude iznesen u arbitražnom postupku. Arbitražni sud može u oba slučaja dopustiti naknadno podnošenje prigovora ako smatra da je zakašnjenje opravdano.

(3) Arbitražni sud može odlučivati o prigovoru iz stavka 2. ovoga članka kao o prethodnom pitanju ili u odluci o biti spora. Ako arbitražni sud odluči kao o prethodnom pitanju da je nadležan, svaka stranka može, u roku od 30 dana nakon što joj bude dostavljena odluka, tražiti od suda predviđenog u članku 43. stavku 1. ovoga Zakona da odluči o tom pitanju. Dok je postupak o tom traženju u tijeku, arbitražni sud može nastaviti postupak i donijeti pravorijek.

(4) Postupak pred sudom iz stavka 3. ovoga članka je hitan.

*Privremene mjere u arbitražnom postupku***Članak 16.**

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražni sud može, na zahtjev jedne od stranaka, privremenom mjerom osiguranja naložiti bilo kojoj stranci da poduzme određenu mjeru koju arbitražni sud smatra potrebnom s obzirom na predmet spora. Arbitražni sud može zatražiti od bilo koje stranke da dade odgovarajuće osiguranje u vezi s takvom mjerom.

(2) Ako stranka na koju se privremene mjere odnose dobrovoljno ne pristane na njihovo poduzimanje, stranka na čiji su prijedlog te mjere određene može se obratiti nadležnom sudu radi njihovoga prisilnog provođenja.

GLAVA ČETVRTA - ARBITRAŽNI POSTUPAK*Ravnopravnost stranaka u postupku***Članak 17.**

- (1) Stranke su ravnopravne u postupku pred arbitražnim sudom.
- (2) Strankama treba omogućiti da se izjasne o navodima i zahtjevima protivne stranke.
- (3) U mjeri u kojoj je to potrebno i moguće, arbitri će, u svrhu ostvarenja odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, nastojati strankama iznijeti svoja shvaćanja te dati prikladna objašnjenja kako bi se zajedno sa strankama razmotrila sva odlučna činjenična i pravna pitanja spora.

*Pravila postupka***Članak 18.**

- (1) Ako to nije u protivnosti s odredbama ovoga Zakona, stranke se mogu sporazumjeti o pravilima postupka kojih će se arbitražni sud pridržavati ili tako da ih same odrede ili upućivanjem na određena pravila, zakon ili na drugi prikladan način.
- (2) Ako takvog sporazuma nema, arbitražni sud može, ako to nije u protivnosti s odredbama ovoga Zakona, provoditi postupak na način koji smatra prikladnim. Ovlaštenja arbitražnog suda uključuju i ovlaštenje da pravila postupka odrede samostalno ili upućivanjem na određena pravila, zakon ili na drugi prikladan način te ovlaštenje za odlučivanje o dopustivosti, važnosti i dokaznoj snazi predloženih i izvedenih dokaza.

*Mjesto arbitraže***Članak 19.**

- (1) Stranke se mogu sporazumjeti o mjestu arbitraže.
- (2) Ako takvog sporazuma nema, mjesto arbitraže odredit će arbitražni sud vodeći računa o okolnostima spora, uključujući i pogodnost određenog mjesta za stranke.
- (3) Ako mjesto arbitraže nije određeno u skladu s odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka, smatra se da je mjesto arbitraže ono mjesto koje je u pravorijeku označeno kao mjesto njegovog donošenja.
- (4) Ako se stranke o tome nisu drukčije sporazumjele, nezavisno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, arbitražni sud može se radi savjetovanja između svojih članova, saslušanja svjedoka, vještaka ili stranaka, radi pregleda robe ili isprava sastajati u bilo kome mjestu koje smatra prikladnim.

*Početak arbitražnog postupka***Članak 20.**

Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražni postupak počinje:

- 1) ako se arbitraža provodi pred arbitražnim sudom čije djelovanje organizira i osigurava arbitražna ustanova – onog dana kad ta arbitražna ustanova primi tužbu,
- 2) u ostalim slučajevima (*ad hoc* arbitraža) – onoga dana kad tuženik primi obavijest o tome da je protivna stranka imenovala arbitra ili predložila arbitra pojedinca i uz nju poziv da imenuje drugoga arbitra ili da se izjasni o predloženom arbitru pojedincu te tužbu kojom se spor iznosi pred arbitražni sud.

Jezik

Članak 21.

- (1) Stranke se mogu sporazumjeti o jeziku ili o jezicima na kojima će se provoditi arbitraža. Ako takvog sporazuma nema, arbitražni sud će odlučiti na kojem će se jeziku ili jezicima provoditi postupak. Sporazum stranaka, odnosno odluka arbitražnog suda, ako u njima nije drukčije određeno, primjenjivat će se na sve pisane izjave stranaka, na usmeni postupak te na sve odluke ili druga priopćenja arbitražnog suda.
- (2) Arbitražni sud može odrediti da se uz sve pisane dokaze priloži prijevod na jeziku ili jezicima o kojima su se stranke sporazumjele ili ih je odredio arbitražni sud.
- (3) Do utvrđivanja jezika postupka, tužba, odgovor na tužbu i ostali podnesci mogu se podnijeti na jeziku glavnog ugovora, jeziku ugovora o arbitraži ili na hrvatskom jeziku.
- (4) Ako se ni stranke ni arbitri ne uspiju sporazumjeti o jeziku arbitraže, jezik arbitraže bit će hrvatski jezik.

Tužba i odgovor na tužbu

Članak 22.

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, tužitelj u tužbi treba iznijeti činjenične tvrdnje na kojima temelji svoje zahtjeve, sporna pitanja i tužbeni zahtjev, a tuženik u odgovoru na tužbu treba iznijeti svoju obranu u pogledu tih tužiteljevih navoda, prijedloga i zahtjeva. Stranke mogu uz te podneske priložiti isprave koje smatraju važnim ili se mogu pozvati na isprave ili druge dokaze koje namjeravaju podnijeti.
- (2) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, svaka stranka može u tijeku postupka izmijeniti ili dopuniti svoju tužbu ili odgovor na tužbu, osim ako arbitražni sud smatra da nije svrhovito dopustiti takve izmjene, vodeći računa o odugovlačenju koje bi moglo uzrokovati njihovo zakašnjelo poduzimanje.

Usmeni i pismeni postupak

Članak 23.

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražni sud odlučit će hoće li zakazati i održati raspravu radi izvođenja dokaza ili radi usmenog raspravljanja, ili će se postupak voditi na temelju isprava.

(2) Osim ako su se stranke sporazumjele da neće biti usmene rasprave, arbitražni sud će u prikladnom stadiju postupka održati takvu raspravu ako to zatraži jedna od stranaka.

(3) Stranke treba pravovremeno obavijestiti o svakom ročištu ili sastanku arbitražnog suda koji se održavaju radi pregleda robe, drugih stvari ili isprava.

(4) Sve podneske, isprave ili druge informacije koje jedna stranka preda arbitražnom sudu dostavit će se drugoj stranci. Strankama će se dostaviti svaki izvještaj vještaka ili dokazna isprava na kojoj bi arbitražni sud mogao zasnovati svoju odluku.

(5) Ako se stranke drukčije ne sporazume, arbitražni postupak nije javan.

Propuštanje stranaka

Članak 24.

Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele te ako, bez navođenja opravdanih razloga:

- 1) tužitelj ne podnese svoju tužbu u skladu s odredbama članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, arbitražni sud obustavit će postupak,
- 2) tuženik ne podnese svoj odgovor na tužbu u skladu s odredbama članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, arbitražni sud će nastaviti postupak, ali se neće smatrati da samo propuštanje znači priznanje tužiteljevih navoda,
- 3) bilo koja stranka ne dođe na ročište ili ne podnese dokazne isprave u određenom roku, arbitražni sud može nastaviti postupak i donijeti pravorijek na temelju rezultata postupka i dokaza kojima raspolaže.

Svjedoci

Članak 25.

- (1) Svjedoci se u pravilu saslušavaju na glavnoj raspravi.
- (2) Ako na to pristanu, svjedoci se mogu saslušavati i izvan glavne rasprave, a arbitražni sud može od svjedoka zatražiti da u određenom roku pismeno odgovore na postavljena pitanja.
- (3) Svjedoci se saslušavaju bez polaganja zakletve.

Vještaci

Članak 26.

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražni sud može:
 - 1) imenovati jednog ili više vještaka od kojih će zatražiti nalaz o činjenicama koje će utvrđivati i mišljenje o pitanjima koja će razmatrati,
 - 2) zahtijevati od stranke da vještaku dade sve važne informacije, da mu preda važne isprave, robu ili druge stvari radi pregleda.
- (2) Ako se stranke drukčije ne sporazume, ili ako to zahtijeva jedna od stranaka, ili ako arbitražni sud smatra potrebnim, vještak je dužan, pošto podnese pisani i/ili usmeni izvještaj, sudjelovati na ročištu na kome će strankama biti omogućeno da mu postavljaju pitanja i da dovedu druge vještake radi iskazivanja o spornim pitanjima.

(3) Na izuzeće vještaka primjenjivat će se na odgovarajući način odredbe članka 12. stavka 1. - 6. ovoga Zakona.

GLAVA PETA - PRAVORIJEK I ZAVRŠETAK POSTUPKA

Mjerodavno pravo

Članak 27.

(1) Arbitražni sud odlučit će po pravnim pravilima koja su stranke izabrale kao mjerodavna za bit spora. Svako upućivanje na pravo ili pravni sustav određene države tumačit će se, osim ako se stranke nisu izričito drukčije sporazumjele, kao neposredno upućivanje na supstancijalna pravila te države, a ne na njezina pravila o određivanju mjerodavnog prava.

(2) Ako stranke ne postupe u skladu s odredbama stavka 1. ovoga članka, arbitražni sud će suditi po pravu za koje smatra da je sa sporom u najužoj vezi.

(3) Arbitražni sud odlučit će o sporu po pravičnosti (*ex aequo et bono, en qualité d'amiable compositeur*) samo ako su mu stranke izričito dale takvo ovlaštenje.

(4) U svakom slučaju arbitražni sud odlučit će u skladu s odredbama ugovora te će uzeti u obzir mjerodavne običaje.

Odlučivanje u vijeću

Članak 28.

(1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražno vijeće odlučuje većinom glasova.

(2) Ako se ne postigne većina glasova, ponovo će se raspravljati o razlozima za svako mišljenje, pa ako se ni nakon toga ne postigne većina glasova, pravorijek će donijeti predsjednik vijeća.

(3) O pitanjima upravljanja postupkom predsjednik arbitražnog vijeća može izvan sjednice vijeća samostalno odlučivati ako to nije u protivnosti sa sporazumom stranaka ili s odlukom vijeća.

(4) Vijeće arbitražnog suda može povjeriti jednome od članova vijeća provođenje određenih istražnih radnja.

Nagodba

Članak 29.

(1) Ako se stranke tijekom postupka nagode o sporu, arbitražni sud će na njihov zahtjev obustaviti postupak, osim ako stranke zatraže da se na temelju nagodbe donese pravorijek.

(2) Arbitražni sud će na traženje stranaka donijeti pravorijek na temelju nagodbe, osim ako nađe da je sadržaj nagodbe protivan javnom poretku Republike Hrvatske.

(3) Pravorijek na temelju nagodbe donosi se u skladu s odredbama članka 30. ovoga Zakona i ima pravnu snagu i učinke pravorijeka (članak 31.).

*Pravorijek***Članak 30.**

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, arbitražni sud može donositi djelomične pravorijeke i međupravorijeke. Djelomični pravorijek smatra se samostalnim pravorijekom.
- (2) Pravorijek se donosi u mjestu arbitraže (članak 19.).
- (3) Pravorijek se izrađuje u pisanom obliku. On mora biti obrazložen osim ako su se stranke sporazumjele da obrazloženje nije potrebno ili ako je pravorijek donesen na temelju nagodbe stranaka iz članka 29. ovoga Zakona.
- (4) U pravorijeku treba navesti dan kada je donesen i mjesto njegovog donošenja u skladu s odredbom članka 19. stavka 1. i 2. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka.
- (5) Izvornik pravorijeka i sve prijepise potpisuju arbitar pojedinac, odnosno svi članovi vijeća. Pravorijek je valjan i ako ga koji arbitar uskrati potpisati ako je pravorijek potpisala većina članova vijeća te je na pravorijeku utvrdila to uskraćivanje potpisa.
- (6) Pravorijek koji je donio arbitražni sud koji djeluje u okvirima neke arbitražne ustanove dostavlja strankama ta arbitražna ustanova. U ostalim slučajevima pravorijek dostavlja strankama arbitražni sud.
- (7) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, dostava pravorijeka obavlja se prema odredbama članka 4. ovoga Zakona. Na sporazumni zahtjev obje stranke dostava pravorijeka može se izvršiti i preko suda iz članka 43. stavka 5. ovoga Zakona ili preko javnog bilježnika.

*Pravna snaga pravorijeka***Članak 31.**

Pravorijek arbitražnog suda ima prema strankama snagu pravomoćne sudske presude, osim ako su se stranke izričito sporazumjele da se pravorijek može pobijati pred arbitražnim sudom višeg stupnja.

*Okončanje postupka***Članak 32.**

- (1) Donošenjem konačnog pravorijeka okončava se postupak o pitanjima kojima je njime odlučeno. Postupak se može okončati i zaključkom arbitražnog suda kada:
- 1) tužitelj povuče tužbu, osim ako se tuženik tome usprotivi a arbitražni sud smatra da tuženik ima opravdani pravni interes da se donese konačni pravorijek o sporu;
 - 2) stranke sporazumno odluče o okončanju postupka;
 - 3) arbitražni sud nađe da je nastavak postupka iz nekog drugog razloga postao nepotreban ili nemoguć.
- (2) Mandat arbitražnog suda prestaje okončanjem postupka, osim u slučajevima predviđenim u odredbama članka 33., 34., 35. stavka 3., članka 36. stavka 4. i

članka 37. ovoga Zakona. U tim slučajevima mandat prestaje donošenjem odgovarajuće odluke.

Dopunski pravorijek

Članak 33.

- (1) Ako se stranke nisu drukčije sporazumjele, svaka stranka može, u roku od 30 dana od primitka pravorijeka, uz obavijest drugoj stranci, od arbitražnog suda zatražiti donošenje dopunskog pravorijeka o zahtjevima iznesenim u arbitražnom postupku o kojima arbitražni sud u svom pravorijeku nije odlučio.
- (2) Ako arbitražni sud nađe da je zahtjev opravdan, donijet će dopunski pravorijek.
- (3) Odredbe članka 30. ovoga Zakona primjenjivat će se i na dopunski pravorijek.

Ispravak i tumačenje pravorijeka

Članak 34.

- (1) U roku od 30 dana od primitka pravorijeka, ako se stranke nisu drukčije sporazumjele o nekom drugom roku:
 - 1) jedna stranka, uz obavijest drugoj, može zahtijevati od arbitražnog suda da u pravorijeku ispravi računsku, pisarsku ili tipografsku grešku ili bilo koju grešku slične prirode,
 - 2) ako su se stranke tako sporazumjele, jedna stranka, uz obavijest drugoj, može zahtijevati od arbitražnog suda da dade tumačenje određenog mjesta ili dijela pravorijeka.
- (2) Ako arbitražni sud smatra da je izneseni zahtjev opravdan, ispravit će pravorijek ili će dati njegovo tumačenje, koje je sastavni dio pravorijeka.
- (3) Arbitražni sud može na vlastitu inicijativu ispraviti svaku grešku iz stavka 1. točke 1. ovoga članka u roku od 30 dana od donošenja pravorijeka.
- (4) Odredbe članka 30. ovoga Zakona primjenjivat će se i na ispravak i na tumačenje pravorijeka.

Odluka o troškovima

Članak 35.

- (1) Na zahtjev stranke, arbitražni sud će u pravorijeku ili u odluci kojom se postupak okončava odrediti koja je stranka i u kojem omjeru dužna naknaditi drugoj stranci troškove potrebne radi vođenja postupka, uključujući i troškove zastupanja i nagrade arbitrima, i snositi vlastite troškove.
- (2) O troškovima postupka arbitražni sud odlučuje po slobodnoj ocjeni, uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, a posebno ishod arbitražnog postupka.
- (3) Ako arbitražni sud propusti odlučiti o troškovima, ili je takva odluka moguća tek nakon okončanja arbitražnog postupka, arbitražni će sud o troškovima donijeti posebni pravorijek.

GLAVA ŠESTA – PRAVNA SREDSTVA PROTIV PRAVORIJEKA*Tužba za poništaj pravorijeka***Članak 36.**

(1) Protiv pravorijeka arbitražnog suda može se podnijeti tužba za poništaj u skladu s odredbama ovoga članka. Međupravorijek se može pobijati samo tužbom za poništaj podnesenom protiv pravorijeka kojim je okončan postupak o zahtjevu u povodu kojega je on donesen. Protiv pravorijeka nisu dopuštena druga pravna sredstva sudu.

(2) Pravorijek može poništiti sud iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona, i to samo:

1) ako stranka koja podnese tužbu dokaže:

- a) da ugovor o arbitraži iz članka 6. ovoga Zakona nije uopće bio sklopljen ili da nije bio valjan,
- b) da stranka u postupku nije bila sposobna zaključiti ugovor o arbitraži i biti stranka u sporu (članak 7.) ili da stranka nije bila uredno zastupana,
- c) da stranka koja je podnijela tužbu za poništaj pravorijeka nije bila uredno obaviještena o pokretanju arbitražnog postupka ili da joj je na drugi nezakonit način bilo onemogućeno raspravljanje pred arbitražnim sudom,
- d) da se pravorijek odnosi na spor koji nije predviđen arbitražnim ugovorom, ili koji nije obuhvaćen njegovim odredbama, ili da sadrži odluke o predmetima koji prekoračuju granice ugovora o arbitraži, s time da se, ako se odluka o predmetima koji su podvrgnuti arbitraži može odvojiti od onih koja joj nisu podvrgnuta, može poništiti samo onaj dio odluke u kome se nalaze odredbe koje se odnose na predmete koji nisu bili podvrgnuti arbitraži,
- e) da sastav arbitražnog suda ili arbitražni postupak nisu bili u skladu s ovim Zakonom ili dopuštenim sporazumom stranaka, a to je moglo utjecati na sadržaj pravorijeka,
- f) da pravorijek nije obrazložen ili potpisan u smislu odredaba članka 30. stavka 3. i 5. ovoga Zakona, ili

2) ako sud nađe, i kad se stranka nije pozvala na taj razlog:

- a) da predmet spora nije arbitrabilan prema zakonima Republike Hrvatske,
- b) da je pravorijek u suprotnosti s javnim poretком Republike Hrvatske.

(3) Tužba za poništaj pravorijeka može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana kad je stranci koja ju je podnijela dostavljen pravorijek ili, ako je tužba podnesena u jednom od slučajeva iz članka 33. ili 34. ovoga Zakona, od dana kad je stranci koja je tužbu podnijela dostavljena odluka arbitražnog suda o jednom od tih zahtjeva.

(4) Sud od koga se traži poništaj pravorijeka može, ako nađe da je to prikladno ili ako to zatraži jedna od stranaka, odgoditi postupak po tužbi za poništaj za vrijeme koje on odredi kako bi dao mogućnost arbitražnom sudu da nastavi postupak ili da poduzme nešto drugo što bi moglo ukloniti razloge za poništaj pravorijeka.

(5) Ako stranke to izričito predvide u ugovoru o arbitraži, pravorijek se može pobijati tužbom i ako stranka koja ga pobija sazna za nove činjenice ili nađe ili stekne mogućnost da upotrijebi nove dokaze na temelju kojih bi za nju mogao biti donesen povoljniji pravorijek da su te činjenice ili dokazi bili upotrijebljeni prije zaključenja raspravljanja koje je prethodilo donošenju pobijanog pravorijeka. Ovaj razlog može se isticati samo ako tužitelj bez svoje krivnje nije mogao te okolnosti iznijeti u arbitražnom postupku.

(6) Stranke se ne mogu unaprijed odreći prava na pobijanje pravorijeka tužbom za poništaj.

Arbitražni postupak nakon poništaja pravorijeka

Članak 37.

(1) Ako je pravorijek koji je donesen na temelju valjanog ugovora o arbitraži u kojem imena arbitara nisu bila određena poništen zbog razloga koji se ne odnose na postojanje ili pravnu valjanost arbitražnog ugovora, taj ugovor valjan je pravni temelj za novu arbitražu u istom sporu. U slučaju sumnje sud može o tome, na zahtjev stranke, donijeti posebnu odluku.

(2) Kad sud kome je podnesena tužba za poništaj pravorijeka nađe da je to moguće i prikladno, u povodu poništaja pravorijeka vratit će, na traženje jedne stranke, predmet na ponovno odlučivanje arbitražnom sudu.

(3) U ostalim slučajevima nova arbitraža u istom sporu bit će moguća ako stranke nakon poništaja pravorijeka zaključe novi arbitražni ugovor.

DIO TREĆI - PRIZNANJE I OVRHA PRAVORIJEKA

Državna pripadnost pravorijeka

Članak 38.

Pravorijek arbitražnog suda ima pripadnost države u kojoj se nalazi mjesto arbitraže (članak 19.).

Ovrha domaćeg pravorijeka

Članak 39.

(1) Sud će odrediti ovrhu domaćeg pravorijeka, osim ako utvrdi da postoji neki od razloga za poništaj pravorijeka iz članka 36. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona.

(2) Sud neće uzeti u obzir one razloge za poništaj pravorijeka iz članka 36. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona zbog kojih je tužba za poništaj pravorijeka već pravomoćno odbijena.

(3) Ako se u postupku pred sudom pojavi pitanje postojanja nekog prava ili pravnog odnosa, a o tom je pitanju već pravomoćno odlučeno u izreci domaćeg pravorijeka, sud će, povodom zahtjeva stranke i u granicama pravomoćnosti pravorijeka, biti vezan rješenjem tog pitanja sadržanim u izreci pravorijeka, osim ako utvrdi da je u pogledu tog dijela izreke postojao neki od razloga za poništaj pravorijeka iz članka 36. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona.

(4) Ako stranka iz arbitražnog spora ima pravnog interesa za utvrđenje da ne postoje razlozi za poništaj pravorijeka iz članka 36. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona, može tražiti da sud iz članka 43. ovoga Zakona odluči o tom traženju.

Priznanje i ovrha stranog pravorijeka

Članak 40.

(1) Strani pravorijek priznat će se i njegova ovrha odrediti u Republici Hrvatskoj osim ako sud u povodu prigovora protivne stranke utvrdi da postoji neki od razloga iz članka 36. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona, ili da pravorijek još nije postao obvezatan za stranke, ili da ga je sud zemlje u kojoj je ili po čijem je zakonu donesen poništio ili da je odgodio nastupanje njegovih učinaka.

(2) Priznanje i ovrha stranog pravorijeka odbit će se ako sud utvrdi:

- a) da predmet spora nije arbitrabilan prema zakonima Republike Hrvatske,
- b) da bi priznanje ili ovrha pravorijeka bili u suprotnosti s javnim poretkom Republike Hrvatske.

DIO ČETVRTI - SUDSKI POSTUPAK

GLAVA PRVA - OPĆE ODREDBE

Sudska intervencija

Članak 41.

(1) U stvarima na koje se odnosi ovaj Zakon sud može poduzimati određene radnje u vezi s arbitražnim postupkom samo kad je to ovim Zakonom predviđeno.

(2) Osim u povodu tužbe za poništaj pravorijeka, sud postupa po pravilima izvanparničnog postupka.

Ugovor o arbitraži i tužba sudu o biti spora u istom sporu

Članak 42.

(1) Ako su stranke za rješavanje određenog spora ugovorile arbitražu, sud kome je podnesena tužba u istom sporu i među istim strankama na prigovor tuženika oglasit će se nenadležnim, ukinut će provedene radnje u postupku i odbaciti tužbu osim ako nađe da ugovor o arbitraži nije valjan (članak 6.), da je prestao važiti ili da se ne može ispuniti.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka tuženik može staviti pred sudom najkasnije na pripremnom ročištu, a ako se pripremno ročište ne održava, onda na glavnoj raspravi prilikom upuštanja u raspravljanje o glavnoj stvari, sve dok ne završi svoj odgovor na tužbu.

(3) Ako je tužba u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka podnesena sudu, arbitražni postupak može se ipak pokrenuti ili se može nastaviti ako je ranije pokrenut, a pravorijek se može donijeti i dok je parnica pred sudom još u tijeku.

*Nadležnost suda***Članak 43.**

(1) Za odlučivanje o nadležnosti arbitražnog suda (članak 15. stavak 3.), polaganje pravorijeka (članak 46.), odlučivanje o tužbi za poništaj pravorijeka arbitražnog suda (članak 36.) i o zahtjevu za priznanje i o prijedlogu za određivanje ovrhe (članak 39. i 40.) u predmetima iz stvarne nadležnosti trgovačkih sudova nadležan je Trgovački sud u Zagrebu, a u ostalim predmetima Županijski sud u Zagrebu.

(2) Za provedbu ovrhe nadležan je stvarno nadležni sud određen posebnim zakonom.

(3) Ako se stranke nisu sporazumjele da neke ili sve djelatnosti pomoći obavlja arbitražna ustanova ili neki drugi ovlaštenik za imenovanje, djelatnosti (radnje) navedene u članku 10. stavku 4. - 7., u članku 12. stavku 3. i 4., članku 14. stavku 7. i u članku 15. ovoga Zakona obavljat će predsjednik suda iz stavka 1. ovoga članka ili sudac kojega on na to ovlasti.

(4) Radnje predsjednika suda iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se radnjama poduzetim u sudskom ili u upravnom postupku.

(5) Pravnu pomoć u izvođenju dokaza (članak 45.) i dostavi pravorijeka (članak 30. stavak 6.) obavlja stvarno nadležni sud za pružanje pravne pomoći mjesno nadležan prema mjestu na kojem treba poduzeti određenu radnju.

(6) Odredbe ovoga članka ne utječu na primjenu odredaba Ovršnog zakona o nadležnosti za odlučivanje o privremenim mjerama i njihovoj provedbi.

*Sudske privremene mjere osiguranja tražbine***Članak 44.**

Stranka u arbitražnom postupku može se obratiti sudu radi određivanja privremenih mjera osiguranja tražbine. Zahtjev jedne od stranaka upućen sudu prije ili u tijeku arbitraže za određivanje privremenih mjera osiguranja tražbine i određivanje takvih mjera nije u nesuglasju s ugovorom o arbitraži.

*Pravna pomoć suda u izvođenju dokaza***Članak 45.**

(1) Arbitražni sud, ili jedna od stranaka uz odobrenje arbitražnog suda, mogu od nadležnog suda zatražiti pravnu pomoć radi izvođenja određenih dokaza koje sam arbitražni sud ne bi mogao izvesti.

(2) Na postupak za izvođenje dokaza pred zamoljenim sudom u Republici Hrvatskoj primjenjuju se odredbe o izvođenju dokaza pred zamoljenim sudom.

(3) Arbitri su ovlašteni sudjelovati u postupku izvođenja dokaza pred zamoljenim sudom i postavljati pitanja osobama koje sud saslušava.

*Ovjera i polaganje pravorijeka***Članak 46.**

(1) Stranke se mogu sporazumjeti o ovjeri i polaganju pravorijeka te o načinu njegovog ovjeravanja i polaganja.

(2) Ako se sporazum iz stavka 1. ovoga članka odnosi na ovjeru i polaganje pravorijeka kod suda, sud će ovjeru i polaganje obaviti prema pravilima za pružanje pravne pomoći arbitražnim sudovima.

(3) Ako su se stranke o tome sporazumjele, sud će dostaviti jednoj ili objema strankama prijepis pravorijeka koji je kod njega položen.

GLAVA DRUGA - POSTUPAK PRIZNANJA I OVRHE PRAVORIJEKA

Prilozi uz prijedlog za priznanje i ovrhu

Članak 47.

(1) Stranka koja traži priznanje ili ovrhu pravorijeka odnosno koja se u postupku na njega poziva dužna je uz svoj pisani prijedlog podnijeti sudu izvornik pravorijeka ili propisno ovjerovljeni prijepis pravorijeka.

(2) Ako stranka traži priznanje ili ovrhu stranog pravorijeka, ili se u postupku poziva na takav pravorijek, dužna je uz svoj prijedlog podnijeti i izvornik ugovora o arbitraži ili propisno ovjerovljeni prijepis toga ugovora.

(3) Ako pravorijek ili ugovor iz stavka 1. i 2. ovoga članka nisu sastavljeni na hrvatskom jeziku, stranka je dužna podnijeti i propisno ovjerovljeni prijevod tih isprava na hrvatskom jeziku.

Prekid postupka priznanja ili ovrhe stranog pravorijeka

Članak 48.

Ako je pred nadležnim tijelom pokrenut postupak za poništaj pravorijeka ili postupak za obustavu stranog pravorijeka, sud kome je podnesen prijedlog za priznanje ili ovrhu može, ako to smatra svrhovitim, prekinuti postupak do okončanja postupka za poništaj ili obustavu, a može, ako to zatraži stranka koja je podnijela prijedlog za priznanje ili ovrhu, prekid uvjetovati polaganjem odgovarajućeg osiguranja.

Odlučivanje o priznanju i ovrsi pravorijeka

Članak 49.

(1) Prigodom odlučivanja o prijedlogu za priznanje ili ovrhu sud će se ograničiti na ispitivanje postoje li uvjeti iz članka 39., 40., 47. i 48. ovoga Zakona, a ako nađe da je to potrebno, može zatražiti objašnjenja od arbitražnoga suda koji je donio pravorijek, od stranaka te od suda, odnosno javnoga bilježnika ili druge osobe kod koje je pravorijek bio položen u skladu sa sporazumom iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Sud je dužan omogućiti protivnoj stranci da se u postupku priznanja pravorijeka kao o glavnoj stvari izjasni o prijedlogu za priznanje.

(3) Sud je dužan omogućiti protivnoj stranci da se izjasni o prijedlogu za ovrhu na temelju pravorijeka ako to ne bi ugrozilo uspješno ostvarenje zatražene ovrhe.

(4) Rješenja o priznanju i ovrsi moraju biti obrazložena.

(5) Protiv rješenja donesenog u postupku priznanja kao o glavnoj stvari može se izjaviti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u roku od petnaest dana od dostave rješenja o priznanju.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja zakona

Članak 50.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe sljedećih zakona:

- članka 468.a do 487. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/91.),
- članka 97. do 100. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (»Narodne novine«, br. 53/91.), te
- članka 1. stavka 2., te članka 101. do 109. Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima (»Narodne novine«, br. 53/91.) ukoliko se te odredbe odnose na postupak priznanja i izvršenja stranih arbitražnih odluka,
- članka 91. stavka 4. Zakona o obveznim odnosima (»Narodne novine«, br. 53/91., 73/91., 111/93., 3/94., 7/96., 91/96. i 112/99.) ukoliko se ta odredba odnosi na ovlaštenje za sklapanje arbitražnog ugovora.

Članak 51.

- (1) Učinci ugovora o arbitraži koji su bili sklopljeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona prosuđivat će se po zakonu koji je prije toga bio na snazi.
- (2) Arbitražni postupak u tijeku koji nije dovršen u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona provodit će se po zakonu koji je ranije bio na snazi, a zaključena nagodba zamijenit će se, na suglasni prijedlog stranaka, pravorijekom iz članka 29. ovoga Zakona. Stranke se mogu sporazumjeti da se na postupke u tijeku primjenjuje novi zakon.
- (3) Postupci koji se vode pred sudom u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se po propisima koji su ranije bili na snazi.

Stupanje zakona na snagu

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.